

Az exportértékesítés — az állásfoglalásnak megfelelően — 1973-ban is meghaladta a termelés emelkedését. A kiállítások nagyobb hányada a szocialista országokba irányult. Az exporton belül továbbra is az élelmiszeripar vezető szerepe.

A vállalatok és szövetkezetek zöme jóvelmezőn gazdálkodott. Egyes területeken azonban tapasztalható a vállalatok közötti együttműködés elégtelensége, a túlórafelhasználás növekedése. Lassú az előrehaladás egyes új technológiai eljárások bevezetésében és a korszerűtlen termékek arányának csökkentésében.

A lakosság részére végzett ipari javítás-szolgáltatás mintegy 8 százalékkal haladta meg az előző évit. Ezen belül nagyobb mértékben emelkedett a tv- és a gépkocsiszerviz, valamint a ruhatisztítás. A fejlődés ellenére sem kielégítő a falusi és tanyai lakosság ellátása. Nem tartott lépést a követelményekkel a minőségi színvonal emelkedése sem.

2 Az építőipari termelés a várakozásnak megfelelően, gyors ütemben fejlődött. Az ágazatokhoz tartozó vállalatok és szövetkezetek termelése mintegy 13 százalékkal növekedett. Ennek megfelelően csökkentek az elutasított építési igények. Tovább javult — de még mindig nem kielégítő — az együttműködés a tervező, a beruházó és a kivitelező szervezetek között.

A kivitelező vállalatok keveset tettek az állásfoglalásban megjelölt könnyűszerkezetes építési mód elterjesztése érdekében.

Az építőipari üzemek gazdálkodása is sokat javult. Az Alföldi Közmű- és Mélyépítő Vállalat kivételével mind egyik vállalat, szövetkezet nyereséges. Jelentősen nőtt a termelékenység. Mérséklődött a befejezetlen építkezés.

A közlekedéssel szemben támasztott 1973. évi feladatok túlnyomó részt megvalósultak. A közlekedés egészen belül tovább erősödött a közúti személy- és áruszállítás részaránya. Viszont a személyszállítás nagyságrendje és kulturáltsága elmaradt. Megyénk hírközlések színvonala 1973-ban lényegesen nem változott.

3 A mezőgazdasági termelés növekedése az előző két év gyors üteme után — az aszály, valamint a járványos állatbetegségek miatt — kisebb mértékű, mintegy 4 százalékos.

A két fő ágazaton belül a növénytermelés eredményei a jobbakkal, ami első sorban a szántóföldi növények hozamnövekedésének eredménye. Kenyérgabonából — a terület 2000 hektáros csökkenése ellenére — 1500 vagonnal többet takarítottak be. A termésátlag — túl-

haladva az eddigi csúcsot — elérte a 34,7 métermázsát hektáronként.

Emelkedett a szalasztakarmányok hozama is. Csökkent viszont a kukorica, a cukorrépa, a burgonya termésátlaga. A több termésmennyiség csak a vetésterület növelésével volt elérhető.

A zöldségfélék vetésterülete — a különböző támogatások ellenére — 5 százalékkal csökkent. Ezen belül csak a paradicsom, a zöldbab, a zöldbab és az uborka vetésterülete bővült.

Az 1973-as év a szőlőtermesztésben kiváló eredményt hozott: a hektáronkénti termésátlag az előző évi 34 másztát 10 másztával meghaladta.

A növénytermesztési hozamok növekedését nagymértékben segítette az iparszerű termelési rendszerek elterjedése. Figyelmeztető viszont, hogy az elért eredmények az országoshoz mérve elmaradást mutatnak, amit a megye adottságai nem indokolnak.

Az állattenyésztésben emelkedett az állomány és mérséklődött a termelés ingadozása. A szarvasmarha-állomány 2600 darabbal nőtt. A sertésállomány — a száj- és körömfájás ellenére — minden eddigit meghaladó mértékűre emelkedett; az év végén meghaladta a félmilliót. A baromfiállomány növekedése a tyúkfélékben volt számottevő. A juhállomány tovább csökkent.

A fenti eredmények a felvásárlásban is éreztették kedvező hatásukat. A sertésfelvásárlásban azonban az év eleji járványos állatbetegségek miatt kiesést még nem tudták pótolni.

Tovább javult a termelőszövetkezetek pénzügyi helyzete. Az árbevétel ugyan — a kiegészítő tevékenység visszafeljesztése miatt — mintegy 8 százalékkal csökkent, de a hatékonyabb gazdálkodás következtében a termelőszövetkezetek eredménye több mint 20 százalékkal javult.

4 A beruházások 1973-ban mintegy 10 százalékkal növekedtek, és megközelítik a 6 milliárd forintot. Ezen belül meghatározó szerep jutott az állami nagy beruházásoknak. A vállalatok, a szövetkezetek beruházása az előző évhez képest 26 százalékkal emelkedett és valamelyest javult a beruházások koncentráltasága. Viszont a kivitelezés ütemességében, a határidők betartásában sok még a kívánnivaló.

Jelentősebb beruházásainkat lényegében tervszerűség jellemzi. Ezek közül a szegedi közle- és földgázipari létesítményeknél az 1973. évre előirányzott több mint 700 millió forintot felhasználták. Megkezdődtek a második szabadgáz-üzem próbái. Elkészült az ÁFOR üzemanyagelosztó telepe is. Felépült a Magyar Tudományos Akadémia Biológiai

Kutató Központja. Lehetőség van arra, hogy az Alföldi Porcelángyár kö-agyaglapburkoló-gyárát három-négy hónappal a határidő előtt üzembe helyezzék. A Szegedi Szalámigyár bővítése jó ütemben folyik. A vállalati és szövetkezeti beruházások volumene az előző évhez képest számottevően növekedett; a hitelek aránya csökkent, ugyanakkor az állami támogatás mértéke megkétszereződött.

A tanácsai költségvetés és fejlesztési alap kisebb eltéréssel a tervezettnél megfelelően alakult.

Az állami lakásépítési célkitűzések teljesítésében az árnövekedés miatt némi lemaradás mutatkozik. Megyénkben 3900 lakás épült meg az év folyamán, melyből az állami lakások száma mintegy 1600. A lakások közel fele a legkorszerűbb paneles technológiával épült.

A lakáshoz kapcsolódó létesítmények közül a bölcsődei férőhelyek az éves előirányzatnak megfelelően, az óvodai férőhelyek fejlesztése a tervezettnél kedvezőbben alakult. Továbbra sem kielégítő a lakótelepi kereskedelmi és szolgáltató létesítmények megvalósításának üteme, elsősorban Szegeden. Tervszerű ütemben folytatódik a vízhálózat bővítése és a víztermelő-kapacitás fejlesztése, viszont nem kielégítő ütemű a szennyvíz-, a csatornahálózat, a szennyvíztisztító-kapacitás bővítése.

Az egészségügyi ágazat fejlesztése az előző évihez képest javult. Befejeződött Szegeden a 34 munkahelyes megyei rendelőintézet építése. Átadásra került három községi egészségügyi kombinát és egy orvosi rendelő. Nem készült el a szentesi 22 férőhelyes rendelőintézet. Jelentős a lemaradás a szegedi 150 ágyas kórházpavilon építésénél és a makói kórház rekonstrukciójánál. Le-maradás tapasztalható a tervezett kulturális intézmények fejlesztésében is.

Javult 1973-ban az intézményi ellátottság színvonala, a lakosság kommunális ellátása. Jelentős összegeket fordítottak a tanácsok az oktatás és a népművelés tárgyi feltételeinek javítására, az egészségügyi intézmények felszereltségének növelésére.

Néhány területen (tanácsai egészségügyi és kulturális létesítmények, célcsoportos lakások, kereskedelmi és szolgáltatóhálózat stb.) mutatkozó lemaradás egy része a IV. ötéves terv hátralevő részében sem pótolható az árnövekedés okozta pénzügyi gondok és a kivitelezési kapacitás hiánya miatt.

5 Megyénkben a foglalkoztatottak száma a IV. ötéves terv eddig elértével alatti alig emelkedtek. Az aktív keresők száma 1973-ban 225 ezer volt, a foglalkoztatottság továbbra is magasabb az országos átlagnál. A fog-

ruházások, a célcsoportos feladatok, valamint a lakásépítési terv teljesítésének.

Gyorsítani kell az építőipar iparosítását, és a korszerű előregyártott vasbetonelemek tömeges felhasználását. A könnyűszerkezetes program elterjesztése nagyobb kötelezettségeket hárít a vállalatokra.

A kivitelezés hatékonyságának növelése érdekében az építőipari szervezetek az eddigi szétaprózottság és az átutási idő csökkentésére törekedjenek, de szükség van a beruházások előkészítésének javítására, a több tervvariáns alkalmazására is. Segítsék elő a jó munkahelyi légkör kialakítását, a fluktuáció csökkentését, a törzsgárdához tartozó munkavállalók létszámának növelését.

A vállalatok a jobb anyagellátás érdekében szocialista együttműködési szerződések megkötésével kölcsönösen fejlesszék kapcsolataikat. Tegyenek hatékony intézkedéseket az anyagtakarékosságra, az eszközök jobb kihasználására, a jobb minőség elérésére.

Folytatni kell 1974-ben közlekedéspolitikánk megyei feladatainak végrehajtását, a szállítások gyors és zavartalan lebonyolítását.

A közlekedési üzemek javítsák a személyszállítás kulturáltságát, menetrendszerűségét, különösen a városi személyszállításban.

6 Életszínvonal-politikai célkitűzéseink során javítani kell a lakosság munka- és életkörülményeit, biztosítani a jövedelmek tervszerű emelését, mind mennyiségben, mind összetételében a keresletnek megfelelő kínálatot.

Életszínvonal-politikai célkitűzéseink megvalósítása során 1974-ben a következő legfontosabb tendenciákkal kell számolni:

A pártszervek és pártszervezetek főbb feladatai gazdaságpolitikai céljainak megvalósításáért

A végrehajtás fontos követelménye politikai, gazdaságpolitikai és ideológiai céljaink egységes értelmezése, az üzemi, a munkahelyi termelési feladatok kidolgozása, ezek következtetés érvényesítése, az üzemi, a munkahelyi demokráciában rejlő lehetőségek maradéktalan felhasználása, a párttagság személyes példamutatására épülő cselekvési egység.

Fontos politikai feladatunk, hogy a Központi Bizottság 1972. novemberi ál-

— A lakosság pénzbevétele várhatóan 7–8 százalékkal emelkedik;

— A foglalkoztatottak száma jelentősen nem változik.

— A lakosság pénzbevételeinek növekedésében szerepet játszanak a központi bérpolitikai, illetve a népesedéspolitikai határozzal összefüggő szociálpolitikai intézkedések.

— A termelés fejlődése lehetővé teszi a lakosság választékosabb áruellátását. Érezteti hatását az iparban folyó rekonstrukció — különösen a ruházati szakmában.

— A lakosság szolgáltatások iránti igénye továbbra is gyors ütemben növekszik.

Mindezek figyelembevételével életszínvonal-politikai célkitűzéseink megvalósítása érdekében az alábbi fontosabb feladatok megoldására összpontosítsuk erőnket:

— Biztosítani kell a kiskereskedelmi forgalom 7–8 százalékos emelkedését, amelyet a kereskedelem csak javuló áruforgalmi tevékenységgel valósíthat meg. Ezért a termelő és forgalmazó vállalatok javítsák kapcsolataikat és piacukat tevékenységüket.

— A kereslet és kínálat összhangját csak javuló készletgazdálkodás biztosíthatja. Vállalataink éppen ezért korszerűsítsék irányítási és információs rendszerüket. Kezdjék el a megyei kereskedelmi szervek gépesített adatfeldolgozásának kímunkálását.

— A fogyasztói árszínvonal országosan 3 százalékkal emelkedhet. A túllépés megakadályozása érdekében javuljon az árellenőrzés, finomodjék

az ellenőrzés mechanizmusa. Válgék összehangoltabbá az ellenőrzésben részt vevő szervek együttműködése.

— A népesedés- és várospolitikai célkitűzések megvalósításáért különös figyelmet kell fordítani a gyermekruházati ellátás javítására. A megye helyi ipara vállaljon nagyobb szerepet a termékek ellátásának biztosításában.

— A kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek törekedjenek jobb üzem- és munkaszervezésre, biztonságosan készítsék elő a kereskedelmi dolgozók munkaidejének csökkentését. A 44 órás munkahétre történő átállás után is meg kell oldani a lakosság gondos ellátását.

— Folytatni kell — főleg a városokban — a kereskedelmi hálózat fejlesztését és korszerűsítését, különös tekintettel arra, hogy az új lakótelepekhez kapcsolódó beruházások a tervezett időre befejeződjenek.

— A kereskedelem technikai fejlesztésében bizonyos lemaradás van. Ezért a kereskedelmi vállalatok és szövetkezetek fejlesszék a technikai felszereltséget, növeljék a hűtőkapacitást, a szállítóeszközök és a belső anyagmozgatást segítő gépek számát — ügyelve ezek korszerűségére.

— A tanácsok és szakigazgatási szervek a vállalati önállóság megteremtése nélkül nagyobb felelősséggel irányítsák a megye áruellátását. A vásárlók érdekvédelmének szellemében javítsák az ellenőrzés hatékonyságát.

— Évek óta visszatérő probléma az idegenforgalmi kínálat elégtelensége. Megyei szerveink dolgozzák ki az idegenforgalom fejlesztésének 3–10 évre szóló programját.

Pártszervezeteink segítsék az üzemi demokrácia továbbfejlesztését, a meglevő szervezeti formák sikeresebb hasznosítását. Igyekezzenek az üzemi dolgozók, a termelőszövetkezeti paraszt-ság véleményének, javaslatainak megismerésére és hasznosítására a helyi gazdasági, gazdaságpolitikai célok megvalósításában. Ezzel is erősítsék tudatos részvételüket a végrehajtásban. A párttagoktól is jobban meg kell követelni, hogy — a demokratikus, őszinte, nyílt